

Podpajštúnske zvesti

Číslo
5/2001

Ročník III.

Cena: 4,-Sk

Mesačník pre ľudí dobrej vôle žijúcich v kraji pod Pajštúnom.

V tomto čísle: Oslavy matiek a detí • Rekonštrukcia 1. mája • Stupavčania pobrali čo sa dalo • Magna via už naplno • Marianka menej známa • Sibamac cup 2001 • S Bystričanma pri muzice • A Vaša Mariš Pilná

I. FESTIVAL MLADÝCH KAPIEL ZO STUPAVY A OKOLIA

v sobotu 16. júna od 18.00 hodiny
Amfiteáter Borník - Stupava

Účinkujú:

Kapelka Primulka - hudobno - tanečná
kapela s jazzovými prvkami (Stupava)
Shoobadooba - funky, pop - rock (Devín)
SPSD - rock (Devín)
Prominenti - pop - rock (Borinka, Stupava)
Šachmat - jazz (Bratislava)

Vstup zadarmo!
Info: 07/ 6593 4312

Mestské kultúrne stredisko Stupava a Malokarpatské osvetové stredisko Pezinok Vás pozývajú na 7. ročník prehliadky dychových hudieb **Stupavská krídlovka** 24. júna 2001 Amfiteáter Borník • 15.00 sprievod s mažoretkami od Kultúrneho domu k farskému kostolu • 16.00 Prehliadka dychových hudieb - amfiteáter (v prípade nepriaznivého počasia sa podujatie koná v Kultúrnom dome)

2. ročník výstavy Podoby hlíny

v Záhradnej galérii Alojza Machaja v Plaveckom Štvrtku.
Výstava úžitkovej a dekoratívnej keramiky od 19 autorov z celého Slovenska.
Vernisáž 15. júna o 16.00 hodine. Otvorené do 24. júna denne od 10.00 do 18.00 hodiny.

Dvojica Adamec a Vanek zavítali na deň detí do Stupavy

Deň matiek v Zohore

Celoobecné oslavy sviatku matiek sa konali v nedeľu 13. mája v Kultúrnom dome. Podujatie, ktoré pripravila kultúrna komisia pri obecnom zastupiteľstve v spolupráci so školami otvorili predseda spomínanej komisie Ing. Polakovič a vdp. dekan Slamka. V programe vystúpili deti tunajších škôl a na počúvanie hrala mládežnícka skupina VEGA. Mamičky dostali darčeky, ktoré vyrobili deti zo Základnej školy - kvetinky a srdiečka. -ocú-

A prišiel aj kúzelník...

Zohor - Druhý jún, ten deň, ktorý netrpezlivo očakávali všetky zohorské deti sa opäť vydaril. Od skorého rána sa deti schádzali na zohorské štadióne a tiež v priestoroch školského ihriska. Skoro ráno o ôsmej hodine začal futbalový turnaj. Mladí požiarníci predvedli ukážku svojej pripravenosti bojovať s ohňom a podujatia pokračovali maľovaním na múr, tu sa prejavil talent najmenších i tých starších a pred očami vznikali umelecké diela. Každý, kto sa zapojil dostal sladkú odmenu. Finančnú burzu znovu prekvapila nová mena - platná len v tento deň a len v Zohore - pravé a cenné "cibulky". Deti s radosťou súťažili, pretože, získali tak cibulky a za tie si mohli nakúpiť v supermarkete "Zohorská šopa", ktorá vďaka organizátorom bola plná rôzneho tovaru. Nával v tejto "šope" mohli závidieť i tie najväčšie hypermarkety (majú

predávať za "cibulky"! poz. redakcie). Súčasťou podujatia bola súťaž a výstava výtvarných a literárnych prác na tému "Zohor očami detí". V poobedňajších hodinách pokračoval program ukážkami výcviku slepeckých psov pod vedením Klubu držiteľov vodiacich psov pri UNSS, ukážkami výcviku operených dravcov a zásahom služobného psa. Všetci s napätím čakali, či príde kúzelník. A veru prišiel, v tmavom kostýme predstúpil pred deti, aby im predvedol svoje umenie. Deti so zatajeným dychom sledovali perfektnú prácu rúk, prstov, za čo ho odmenili búrlivým potleskom a výkrikmi. Po kúzelníkovi prišli na pódium malé mažoretky z materskej školy, ako predvoj pre Luciu Dvorskú - Little Miss World. Po rozhovore s touto hviezdou bol otvorený 2. ročník Zohorského slávička, do ktorého sa pri-

hlásilo 80 detí. Náročný spevácky maratón zakončil program s country hudbou a opekačkou. Slávnosť mala končiť ohňostrojom, lenže to si mysleli dospelí, v tento deň ich deti prehlasovali a tak program pokračoval diskotékou. A tancovali nielen deti a mládež, ale i dospelí a starší - atmosféra zo všetkých urobila aspoň na chvíľku deti.

Čo povedať na záver? Usporiadatelia boli unavení, ale šťastní a spokojní, že urobili pre deti program, ktorí sa nielen páčili, ale bol i veľkým zážitkom, na ktorý budú dlho spomínať. Vďaka dospelakom - organizátorom, usporiadateľom, účinkujúcim, pedagógom, vďaka členom tunajších spolkov - rybárom, poľovníkom, futbalistom - ženskému i mužskému oddielu, požiarnikom, pracovníkom OcÚ, ZRPŠ i mnohým rodičom, vďaka sponzorom. Len tak sa mohla dobrá vec podariť - spoločne, nezištne, pre dobrý pocit a radosť zohorských detí.

-ocú-

Podpajštúnske zvesti

UKONČENIE PROJEKTU "EKOVÝCHOVA HROU" JACOBS SUCHARD FIGARO DEŤOM A INÉ INFORMÁCIE Z EKOCENTRA DAPHNE V DEVÍNE

● V mesiacoch január až jún 2001 prebiehal v ekocentre projekt "Ekovýchova hra", podporený z fondu Jacobs Suchard Figaro deťom. V rámci projektu boli zakúpené 3 enviroškátule na témy: voda, les a zvieratá v okolí domu. Súčasťou týchto škátúl je metodický materiál a rôzne pomôcky, ktoré sa dajú využiť na spestrenie a hravejšie priblíženie učiva na hodinách prvouky a prírodopisu. Takéto hravé a pestré vyučovanie ponúkame pre školy aj u nás, ale pre tých, ktorí sa k nám nedostanú máme k dispozícii na zapožičanie práve už spomínané enviroškátule.

8.6. 2001 pripravilo Ekocentrum Daphne a metodické oddelenie odboru školstva okresu Malacky ukončenie projektu s ukázkami využitia enviroškátúl na vyučovaní, praktické ukážky ako si niektoré pomôcky vyrobiť a samotnú výrobu pomôcok priamo na stretnutí, ktoré si budú môc učitelia zobrať do školy a používať.

● Metodické oddelenie odboru školstva okresu Malacky a Ekocentrum Daphne pripravilo pre deti z okresu Malacky v čase od 27.6. do 1.7. druhý environmentálny tábor na Adamovských rybníkoch. Minulý rok bol tábor zameraný na prieskum okolia, výskum rastlín a živočíchov. Tento rok bude zameraný na prieskum biodiverzity. Budeme s deťmi skúmať, v ktorých biotopoch nájdeme najviac druhov rastlín a živočíchov.

Tešíme sa na spoluprácu v budúcom školskom roku a dúfame, že využijete naše ponuky programov, tak ako to bolo v roku predchádzajúcom.

- Ekocentrum Daphne -

Predstavujeme

SOLE-TERRA-VITA občianske združenie

Na Kamennom mlyne sa 18.4. konalo prvé valné zhromaždenie občianskeho združenia Sole-Terra-Vita. Na zmysel a ciele tejto organizácie sme sa opýtali prezidenta združenia Ing. Petra Nagy.

Podpajštúnske zvesti: Prečo a s akými cieľmi vzniklo občianske združenie?

Ing. Nagy: Občianske združenie SOLE -TERRA -VITA vzniklo z myšlienky trvalo udržateľného života, ktorá je motom Agendy 21. Široko koncipované ciele Agendy nás oslovili najmä ideami práva na spokojný život, ktoré je právom ľudí i živej prírody. Združenie sa preto zameriava na rôzne oblasti - od ochrany životného prostredia až po využívanie voľného času a aktivity s tým spojené. V marci sa konalo zakladajúce zhromaždenie, na ktorom boli ustanovené základné orgány - rada, prezident, viceprezident, hospodár a vedúci sekcií. Po zaregistrovaní pokračujeme vo svojej činnosti a hľadáme konkrétnych partnerov pre naplnenie svojich zámerov. Združenie je otvorené pre všetkých, ktorí majú záujem o spoluprácu a členstvo.

Podpajštúnske zvesti: Čo združenie ponúka, a čo pripravujete na najbližšie obdobie?

Ing. Nagy: V najbližšom období chceme pripraviť a podať neinvestičný projekt, ktorý by bol financovaný z Pilotnej grantovej schémy pre podporu cestovného ruchu. Zameraný je na tréning manažérov v cestovnom ruchu. Cieľom je zoznámiť manažérov cestovného ruchu v tomto regióne s predstupovými fondmi PHARE, SAPARD, ISPA a informovať ich o možnostiach štrukturálnych fondov, ktoré budú k dispozícii po našom vstupe do EÚ. Myslíme si, že je veľmi dôležité, aby podnikateľská verejnosť, ale i ostatné nevládne organizácie, samosprávy boli informované o možnostiach získať prostriedky z týchto fondov. Všeobecne sa totiž konštatuje, že nie sme pripravení a nevieme predkladať projekty, ktoré by boli akceptovateľné, dokonca ani po formálnej stránke. Nneuviedomujeme si ani obrovské možnosti a nevieme si predstaviť všetky súvislosti, ktoré nastanú po realizácii vládou podporovaných priemyselných parkov. Región, ktorý z dnešného pohľadu nie je až tak atraktívny a neponúka podmienky pre turizmus, sa musí pripraviť na to, že tu prídá k hospodárskemu rozvoju, ktorému musia zodpovedať služby aj ponuka pre voľnočasové aktivity. Pripravujeme aj investičný projekt pre Kamenný mlyn. Aktuálny je malý investičný projekt zameraný na vybudovanie minigolfu v areáli Rudava pri Veľkých Levároch. Okrem toho hľadáme partnerov pre náš hlavný cieľ - realizovanie projektov obnoviteľných zdrojov energie. Zamerali sme sa najmä na využitie solárnej energie a je praktické použitie najmä na výrobu teplej vody a tepla v rodinných domoch a malých prevádzkach. Súčasne sa venujeme myšlienke domových čistiarní odpadových vôd. Najmä tento problém je z dnešného pohľadu veľmi aktuálny. Oslovili sme výrobcov a hľadáme spôsob a miesto združenia v refazci ponuka a dopyt. Naše aktivity sú veľmi praktické a chceme odpovedať na reálne problémy. O našej ďalšej činnosti budeme informovať aj prostredníctvom Podpajštúnskych zvestí.

Rozhovor pripravil Pavel Slezák

Stupavčania pobrali čo sa dalo

Bílovice nad Svitavou - Stupavský tím pretekárov na malotraktoroch nepodcenili prípravu na jarné kolo už III. ročníka medzinárodných Majstrovstiev Československa, ktoré sa konali v sobotu 12. mája v Bílovicích nad Svitavou. Po troch rokoch skúseností zistili, že terén pretekárskej trate je z roka na rok horší, pritom je to miestna komunikácia. Cesta dláždená "mačacími hlavami" neustále rozkopávaná a akože opravovaná je tvrdou realitou, s ktorou treba rátať. Jediné, čo tu pomôže je dobrá príprava stroja a sila v rukách. Veď udržať malotraktor s príviesom a hnať ho rýchlosťou "čo to len dá" nie je veru prechádzka po poľnej ceste. Ale našťastie sa nájdú fanatici, ktorí investovali nemalé peniaze i veľa času do prípravy. Stupavská výprava v zostave - Milan Gramblička, Ľuboš Gramblička, Štefan Brbúch, Mária Stríbrnská a Michal Muškát, brala reprezentáciu svojho mesta i Slovenska veľmi vážne. Časť pretekárov odišla už v piatok ráno, aby mohli čo najviac trénovať na trati "výnimočných kvalít a prekvapení".

Expedícia fanúšikov

Organizácia Ecce Terra Slovensko v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom zorganizovala autobusový zájazd na preteky. Stupavu reprezentovali aj dievčatá z tanečného súboru Modan pod vedením pani Dagmar Bilačičovej. Autobus fanúšikov mal však na ceste do Bílovic smolu. Porucha na motore ich prinútila prežiť dve hodiny v poli. Záhoráci sa veru nestratia, čas čakania na "ďalší spoj" využili na piknik. A tak sa jedlo, popíjalo a debatovalo neďaleko Hustopeče a pekne v tráve. Napokon aj organizátori počkali s otvorením pretekov a domáci diváci víтали príchod našich potleskom. Preteky otvárali dievčence z Modanu-u vystúpením čiriek. Po vlastnej trase prišiel na preteky i tím nádejného pretekára na motokárách - Tomáša Soókyho s rodičmi a manažérom dedkom Mercom.

Naši ovenčení vavrínmi

Absolútnym víťazom jarného kola Majstrovstiev Československa Ecce Terra 2001 sa stal Milan Gramblička zo Stupavy. V kategórii A3 dosiahol čas 36.58s, za ním na druhom mieste dorazil brat Ľuboš Gramblička s časom 36.67s, na štvrtom mieste sa umiestnil Michal Muškát (55,96 s) so Stupavy - Mástu a na piatom mieste Mária Stríbrnská. V kategórii A2 sa na prvom mieste umiestnil Štefan Brbúch s časom 38.02 s. Naši skutočne pobrali všetko, čo sa len dalo. Na úspešnej reprezentácii sa podpísala perfektná príprava v "stajni" Gramblička GR-auto, ktorá sa stala technickým centrom pre všetkých pretekárov. Vďaka, za dobrú reprezentáciu a držíme vám palce na pretekoch v Stupave!

-ps-, foto Ľ. Mózová

Oznam

Jesenné kolo pretekov sa uskutoční 8. septembra pri Amfiteátri Borník. INFO: 07/6593 4312

Mladí našli v Záhorskej Bystrici cestu k radosti zo života

Mládež sa potrebuje realizovať a stretávať, veď vo veselej spoločnosti sa lepšie prežívajú radosti i strasti žiackeho, či študentského života, a i tých, čo už pracujú ale sú vekom mladí.

Stretnutia sú plné nápadov, aktivity a činností, ktoré prinášajú zábavu i poučenie. Sú to akcie ako bol krásny lyžiarsky výlet v januári na Veľkú Raču, kde sa zúčastnili mladí, čo najaktívnejšie pracovali v komisii a v Klube mladých. Na výlet im KVM a Š prispela. Vo februári to bola Valentínska party s diskotékou. So ZŠ sme vyhlásili súťaž o všestranný športový rozvoj detí, ktorá bude vyhodnotená na konci školského roka 2000 - 2001.

Čitateľskú súťaž sme zamerali na prečítanie troch kníh od M. Ďuríčkovej "Danka a Janka", od A. Hitchcocka "Traja pátrači" a od J. Vernea "Deti kapitána Granta", dnes, keď je problém s čítaním detí, pretože sa radšej venujú počítačovým hrám, je táto súťaž veľkým prínosom, pretože podnecuje prirodzenú tvorivosť, túžbu detí po súťaživosti a v spolupráci s miestnou knižnicou priťahujú deti ku knihe.

Vydarila sa aj Bláznivá party v apríli, ktorá mala pripomenúť, že aj veselá zábava, keď je bláznom všetko dovolené, má svoje miesto v oslave života, akcia vyvrcholila diskotékou v Spoločenskom dome.

"Maľované vajičko" nám pripomenulo blížiacu sa Veľkú noc. Chceme si podržať pekné tradície a tak sme sa zišli v apríli na zaujímavom podujatí, kde nás pani Požgayová naučila maľovať vajička voskovou technikou, slečna Forgáčová ukázala ako sa dajú vajička ozdobiť lepením slamených ozdôb, pani Fabiánková nám ukázala tvorbu dekorácií z prírodných materiálov a pán Jánoš nám predviedol drevorezbárske práce. Bolo sa na čo pozerať.

Máj sme privítali výletom na Kačín, nebolo to iba obyčajné stretnutie, ale naša členka, študentka LFUK slečna Mirka Forgáčová spolu s členmi KVMaŠ pripravila päť zaujímavých stanovišť, na ktorých 32 účastníkov detí a dospelí, preukázali svoje znalosti prvej pomoci. Akcia viac ako užitočná, keď si uvedomíme, koľko ľudí zomiera iba preto, lebo im nie je včas poskytnutá prvá pomoc, boli tu aj športové súťaže, opekanie dobrôt, ale hlavne sa všetci tešili z krásnej prírody, vzájomného zápolenia a utuženia zdravia. Mladí nebudú chýbať ani na Challenge Day, ktorý organizujú spolu s ostatnými a veríme, že účasť bude pekná.

Všetky, čo robia je predchnuté snahou urobiť niečo pre iných a tak to bude aj na Deň detí 1. a 2. júna, keď chystajú a pozývajú všetkých na diskotéku pre deti prvého júna v Spoločenskom dome a druhého júna na oslavu v prírode s množstvom súťaží a spoločenských hier s odmenami.

Chystá sa aj zaujímavý výlet do Moravského krasu s návštevou jaskyne Macocha, na ktorý sa už všetci tešia.

Bohatá činnosť KVMaŠ a Klubu mladých je zárukou, že tu vyrastá múdra a schopná generácia, ktorá si nájde svoje miesto v živote a bude vedieť urobiť veľa pre seba i iných, patrí im obdiv a vďačnosť nás všetkých.

/KVMaŠ E. Danková/

HÍLEK
a spol.

Na podujatí Můj sen - pod strechou dom sa zúčastnila aj firma HÍLEK, ktorá vystavovala automobily značiek SEAT a ŠKODA. Pri príležitosti 10. výročia založenia spoločnosti HÍLEK pripravila zlosovateľnú anketu o hodnotné ceny. Veľmi šikovne využili toto podujatie, pretože k peknému domu patrí aj auto a tak ich výstavné miesto patrilo medzi najviac navštevované. A záujemcov odmenili možnosťou zapojiť sa do ankety. Vylosovanie sa uskutočnilo o 16.00 hodine a výhercami ankety sa stali:

- 1.cena Viera Makovická, Lipová 29, Stupava
  - 2.cena Magda Škrovanová, Jilemnického 14, Stupava
  - 3.cena Elena Leváková, Budovateľská 8, Stupava
- Výhercom blahoželáme!

Príspevok pre Podpajštúnske zvesti

S prekvapením a radosťou sme prijali príspevok 100 CAD na vydávanie Podpajštúnskych zvestí, ktorý redakcii poslal rodák z Mástu p. Rudy Klas žijúci v Toronte. Ďakujeme

Deň detí plný radosti

Sobota 2. júna patrila stupavským deťom i tým, ktorí sa deťmi stále cítia. V areáli spoločnosti Tondach Slovensko na Železničnej ulici sa od desiatej hodiny konalo podujatie Můj sen - pod strechou dom. Bolo úspešným pokračovaním minulo-ročnej výstavy stavebnín a stavebných firiem, ktorá bola spojená s bohatým programom pre deti. Mestské kultúrne stredisko ponúklo túto myšlienku i know - how najväčšej stavebnej spoločnosti, ktorá v Stupave podniká. Ponuka sa stretla s porozumením a podporou riaditeľa a konateľa spoločnosti Tondach Slovensko, Ing. Vladimíra Šablicu. Výsledkom spolupráce bola účasť 24 vystavovateľov a bohatý celodenný program. Hoci miesto, kde sa podujatie konalo bolo pre Stupavčanov "exotické", na stavebnom dvore sa počas celého dňa premlelo niekoľko stoviek návštevníkov. Nakoniec sa umúdrilo aj počasie, nebolo práve typicky letné, ale z troch víkendových dní bolo najkrajšie. Organizátori vyhlásili aj výtvárnú súťaž pre deti základných škôl v okrese Malacky. Do súťaže kresbičky na tému Můj dom - pod strechou dom zaslalo 13 škôl a všetky boli ocenené vecným darom v hodnote tisíc korún. Počas celého dňa prebiehala súťaž s tombolou. Mestské kultúrne stredisko ďakuje za finančnú podporu a spoluprácu spoločnosti Tondach Slovensko a ostatným partnerským firmám, ktoré sa podieľali na úspešnom priebehu podujatia.

Zoznam výhercov tomboly:

1. Nákup stavebného materiálu v hodnote 5.000,- Sk od firmy STAVMIX PLUS - Peter NOSEK, Ružová 16, Stupava
  2. Nákup stavebného materiálu v hodnote 3.000,- Sk od firmy STAVMIX PLUS - Veronika MONCMANOVÁ, Budovateľská, Stupava
  3. Nákup stavebného materiálu v hodnote 2.000,- Sk od firmy STAVMIX PLUS - Lubomír URBAN, Klimovičova 5, Bratislava
  4. Darčekové predmety od firmy VELUX - Peter GSCHILL, Ružová, Stupava
  5. Darčekové predmety od firmy BAUMIT - Peter MAĎAR, Hlavná 60, Stupava
  6. Darčekové predmety od firmy WIENERBERGER - Emília LACHKOVIČOVÁ, Bezručova 25, Stupava
  7. Darčekové predmety od firmy HEBEL - Anna JAŠKOVÁ, Hlavná 999/58, Stupava
  8. Darčekové predmety od firmy BC TORSION - Klaudiva HAŠTOVÁ, Zvolenská 12, Bratislava
  9. Darčekové predmety od firmy IZOMAT - Roman FAJKUS, Ružová 992/1, Stupava
  10. Darčekové predmety od firmy WIENERBERGER - Janko PAVLAČIČ, Budovateľská 6, Stupava
  11. Darčekové predmety od firmy IZOMAT - Metod KOLÁRIK, Železničná 5, Stupava
  12. Darčekové predmety od firmy WIENERBERGER - Henrich TAKÁČ, Nezábudková 44, Bratislava
  13. Darčekové predmety od firmy IZOMAT - Peter HAŠTA, Zvolenská 12, Bratislava
  14. Darčekové predmety od firmy IZOMAT - Gabika KRISTLOVÁ, Pridavková 49, Bratislava
  15. Darčekové predmety od firmy WIENERBERGER - Vlasta BREZOVSKÁ, Bezručova 16, Stupava
  16. Darčekové predmety od firmy WIENERBERGER - Jana MICHALČIKOVÁ, Povraznícka 4, Bratislava
  17. Darčekové predmety od firmy IZOMAT - Vladimír BREZOVSKÝ, Bezručova 16, Stupava
  18. Darčekové predmety od firmy BAUMIT - Janka VOŠČEKOVÁ, Lanskranská 6, Kežmarok
  19. Darčekové predmety od firmy BAUMIT - Marta MAĎAROVÁ, S.Chalupku 11, Stupava
  20. Darčekové predmety od firmy BAUMIT - Jana SVETLÁKOVÁ, Hlavná 65, Stupava
  21. Darčekové predmety od firmy BAUMIT - Miroslava BANOVICOVÁ, M.Benku 7, Stupava
  22. Darčekové predmety od firmy HÍLEK - Norbert BERKI, Majerníkova 4, Bratislava
  23. Darčekové predmety od firmy SAG - Mária MACKOVIČOVÁ, Továrnska 16, Stupava
  24. Darčekové predmety od firmy STAVEX - Albína KUČEROVÁ, Robotnícka 1, Stupava
  25. Darčekové predmety od firmy SAG - Branislav HANEČKA, Cintorínska 4, Stupava
  26. Darčekové predmety od firmy VALERY - Ján MACKOVIČ, Továrnska 16, Stupava
  27. Darčekové predmety od firmy VALERY - Ervín STACHO, Mlynská 12, Stupava
  28. Darčekové predmety od firmy SCHIEDEL - Martina NEMCOVÁ, Budovateľská 1, Stupava
  29. Darčekové predmety od firmy SCHIEDEL - Zuzana HALUŠTOKOVÁ, Plachého 31, Bratislava
  30. Darčekové predmety od firmy CEVASERVIS - Viera MAROŠOVÁ, S.Chalupku 995/11, Stupava
  31. Darčekové predmety od firmy BEVEX - Ján ONDUŠKO, Mariánska 76, Stupava
  32. Darčekové predmety od firmy TONDACH - Patrik NAGY, Rovniankova 11, Bratislava
  33. Darčekové predmety od firmy TONDACH - Miroslav DARÁŠ, Lipová 14, Stupava
- Darčekové predmety od firmy TONDACH - Daniela VALIKOVÁ, Budovateľská 22, Stupava

Ceny si môžu prevziať v Poradenskom centre Tondach Slovensko, Železničná ul. 53.

Máj v Záhorskej Bystrici

Každý rok, keď sa nakláňa večer posledného apríla na prvomájový deň, čaká našu Miestnu časť vzrušenie vyplývajúce z dávneho zvyku, stavania Máje.

Deň predtým padol v hore strom, za volaní traktora si sadol pán Herman a strom sa vydal na svoju slávnú cestu. Pán Herman odovzdal štafetu pánu Suchému a ten spolu s Jankom Horínkom a Jankom Fašangom preložili Máj na ozdobený voz. Majestátny symbol ľudskej súdržnosti, lásky a sily, symbol nového života sa niesol po uliciach Záhorskej Bystrice. Pred Spoločenským domom sa už stretli občania celej našej Mestskej časti, ba i zvedavci odinakiaľ, ktorí s napätím sledovali členov kultúrnej komisie, ako sa vznáša pod ich rukami na Máji vyzdobený veniec so stužkami. Na rameno auta sa pripievajú krásny Máj a už sú tu chlapi, tí naozajstní, za volantom pán Jozef Čech, ktorý citlivou ale pevnou rukou pomaly dvíha strom. Laná sú v rukách pána Milana Poláka, Jaroslava Hurbaniča, Janka Fašangu, Janka Horínka, Mariana Turanského, ktorý to celé aj organizoval.

Máj sa pomaly začal dvíhať, vztýčiť ho nie je také jednoduché, je to ukážka chlapskej sily a prekonania nebezpečenstva. Napätie, výkriky a Máj stojí pyšný, krásny, rovný a majestátny. Sumí nám vo výške aj vďaka Polovnému združeniu Holý vrch a Lesom Slovenskej republiky. Organizácie sa ujali pán Jozef Čech a Peter Turčan. Do tejto slávnosti zaznievali rezké tóny dychovky zo Záhorskej Bystrice.

Tým sa oslava Mája neskončila. Zo Spoločenského domu sa už do polnoci ozývala hudba a dobrá zába-va s Country hudbou, ktorá sa niesla večerom.

Máj šumel nad Záhorskou Bystricou a my sme odchádzali domov s nádejou, že aj rok bude taký ako náš Máj krásny a rovný aspoň v ľudských vzťahoch medzi nami.

Európa - kultúrne dedičstvo

Všetci chceme žiť v kultúrnom a peknom prostredí ale to nestačí, musíme pre to aj niečo urobiť. Zachovávanie odkazu minulosti nám pripomína povinnosť zanechať budúcnosti tento odkaz. Múdri si chránia to, čo zdedili, lebo vedia, že život možno zachovať na tejto zemi len vtedy, ak sa ho naučíme chrániť a brániť a vyvarujeme sa chýb minulosti.

Tieto slová mi prišli na myseľ, keď som po chotári Záhorskej Bystrice v apríli mapovala malé kultúrne - historické pamiatky sakrálneho charakteru. Všimli ste si ich? Je ich sedemnást t. j. nie málo. Podľa charakteristiky pamiatkových objektov za takúto pamiatku sa považuje objekt menších rozmerov stavebného charakteru, či cirkevného alebo svetského, ktorý bol postavený pri príležitosti udalosti alebo vďaka vyzdania a viaže sa k histórii chotára v ktorom stojí. Výnimočne môže mať i význam širšieho charakteru. Každý takýto objekt má svoju históriu a svoj príbeh. Boli by sme radi, keby ste do schránky odkazov, umiestnenej na Miestnom úrade zvonka, ak viete, popísali prečo a kto dal postaviť tieto pamiatky. Možno viete i povesti, ktoré sa k nim viažu.

Záujem o históriu u nás je, veď nie je ďaleko doba, keď práve Zá-

horská Bystrica sa pomaly bude stávať zaujímavou oblasťou pre turistiku. Veď ani my sami nechodíme obdivovať do zahraničia to, čo máme doma ale to, čo tu nemáme a je pre nás príťažlivé. Na Klube dôchodcov odznel návrh, ktorý stojí za uváženie, aby sme poriadali rozhovory o histórii Záhorskej Bystrice, kým je s kým a hlavne, aby sa o histórii mohli dozvedieť všetci, čo o ňu majú záujem, najmä mladí ľudia potom ju budú i zveľaďovať a chrániť. Pri pohľade na pamiatky, ktoré sme mapovali to veru nevidno, vykradnuté kaplnky s obrázkami, ktoré v dobrej viere venovali občania ale ani zďaleka nespĺňajú charakter ľudovej kultúry, zničené kríže, poškodené sochy, to veru nesvedčí o záujme o ne. Záhorská Bystrica má čo ukázať, žijú medzi nami ľudia so zaujímavými osudmi i umeleckou činnosťou ako sochár pán Viťo Bojňanský a mnoho iných zaujímavých ľudí, s ktorými by sme radi priniesli rozhovory ale priestor je malý, veríme však, že postupne sa nám to podarí. Musíme sa do toho dať viacerí a ja verím, že sa záujem bude rozširovať, že toto nie je iba náš problém môžeme usudzovať i z toho, že v celej Európe bola vyvinutá iniciatíva pod názvom Európa - kultúrne dedičstvo.

Deň matiek

Život ženy v súčasnom svete je zložitý a ťažký, na jej pleciach spočíva tarcha celej rodiny. Aj úloha otca nie je o nič menej zložitá ale práve on čaká, že po ťažkej drine o každodenný chlieb, ho podporí jeho životná družka a pomôže mu niesť jeho údel. Možno by sa mal tento sviatok nazývať aj Dňom mnohých obetavých žien, ktorým osud nedoprial materstvo biologické, ale celý svoj život venovali deťom tých, ktoré síce na svet dieťa priviedli ale jeho ďalší osud ponechali na iných. V Deň matiek si teda spomíname a prinášame kvety tým, ktoré nás s láskou a pochopením vychovali, celé noci prebdeli nad našimi postielkami a s nádejou a láskou po celý život sledujú naše osudy, ba i posledné myšlienky patria tomu, aby sme ich životné krédo niesli šťastne ďalej.

13. mája o 15.00 hod. sa v Spoločenskom dome v Záhorskej Bystrici stretli mamy či staranky, aby sa potešili programom, ktorý im pripravili deti z Materskej škôlky, Základnej školy a Základnej umeleckej školy pod vedením pani učiteliek, ktorým patrí naše uznanie a vďaka za túto námahu. Námaha, ktorú vynaložili, aby pre nás vytvorili pekný program, bola iste veľká ale radosť, že nám ukážu svoje umenie, im pomáhala prekonať všetky prekážky. Ukázali sme im, že nám urobili radosť, pozorne, s porozumením a láskou sme si pozreli program, nielen tých mojich ale všetkých, veď sú naši a tak isto nás chceli všetkých potešiť.

Školy v Záhorskej Bystrici

V našej Mestskej časti je viacero škôl, ktoré umožňujú získavanie vzdelania, aby sme v budúcnosti mali dostatok múdrych a schopných nástupcov.

V Materskej škole v Záhorskej Bystrici je 70 detí, z toho do prvého ročníka od školského roka 2001 - 2002 odíde 25 detí a prihlásených do MŠ je 20 detí. Kapacita je plne vyťažená. O deti sa starajú šiesti učiteľia, ktorí zabezpečujú celú činnosť. Naše deti sa majú možnosť učiť základy nemeckého jazyka, získať základy výtvarnej výchovy, ktorú nám predstavili aj na výstave veľkonočných dekorácií v apríli tohto roku. Absolvovali plavecký výcvik, čo je pri nefunkčnosti plaveckého areálu v SOU-e dôležité, aby sa naučili plávať. Chodia na výlety, navštívili múzeá, divadlá, nacvičili besiedky, ktoré predvedli aj svojim rodičom. Spolupráca s rodičmi je dobrá, svedčí o tom aj brigáda pri jarnom upratovaní, ktorej sa zúčastnili. Problémom sú ako všade peniaze, budova by potrebovala opravy, na ihrisko chodia aj školáci, ktorí tam "zabúdajú odpadky", polámu kriky a tak znepriemňujú ich prostredie.

V Základnej škole je deväť tried, ktoré navštevuje 185 žiakov. 94 prvý stupeň a 91 druhý stupeň. Pre školský rok 2001 - 2002 je do prvej triedy zapísaných 31 žiakov. Vyučovanie zabezpečuje 16 učiteľov. V škole sa žiaci učia od tretieho ročníka nemecký jazyk a škola si ako prvoradý záujem buduje tvorbu životného prostredia. Žiaci sa uplatňujú na stredných školách, čo svedčí o dobrej práci školy. Problémom je zlý technický stav budovy, problémy s kúrením, autami ničené ihrisko, ba i okolití stavebníci si občas mýlia svoje kontajnery s kontajnermi ZŠ. Problémom je viacero a bude ich treba postupne vyriešiť, lebo nárast obyvateľov a omladenie našej MČ prinesie aj tlak na zvyšovanie počtu miest v škole. Pôsobí tu aj Základná škola Montessori, ktorej koncepcia je založená na kreatívnom prístupe k pochopeniu látky a v individuálnom prístupe. Je súkromná. Má prvý až piaty ročník.

V Záhorskej Bystrici je aj sídlo Stredného odborného učilišťa energetického v súčasnosti ho navštevuje 220 študentov v deviatich triedach. V piatich triedach sa pripravujú budúci maturanti z odboru slaboprúd, v dvoch triedach tak isto budúci maturanti z odboru silnoprúd, v jednej triede budúci majstri automechanici a silnoprúd a v dvoch ročníkoch nadstavby budúci maturanti. Pre budúci školský rok sa pre veľký záujem otvorí jedenást tried do ktorých budú prijatí po prijímacích skúškach /9.5.2001/ ďalší študenti. Absolventi sa úspešne uplatňujú, mnohí vo firmách, kde od tretieho ročníka pracujú. Problémom školy sú financie, tak ako všade v školstve. Problémom je aj doprava, ktorá je riešená školským autobusom, ale v budúcnosti očakávame riešenie zo strany MHD, s ktorým doteraz nebolo možné problém vyriešiť.

Na konci MČ smerom na Mariánku je aj sídlo Diagnostického centra pre mládež, toto je celoslovenské zariadenie na diagnostiku ťažkovychovatelnej mládeže. DCM má kapacitu 36 miest pričom je plne obsadené a na umiestnenie čaká 65 detí. Sú tu siroty, polosiroty, z DD, ba i telesne a zdravotne postihnutí, zariadenie musí prijímať i deti s problémom drog, čo komplikuje prácu s ostatnými. Problémom je nevyhovujúca budova, nemožnosť izolácie jednotlivých poríech, nedostatok financií. Snahou zariadenia je získať granty na riešenie situácie, aby pomohli týmto deťom vrátiť sa do života. Zúčastňujú sa aj na živote MČ, robia brigády a zveľaďujú aj svoj areál.

/Správa o školstve v MČ ZB/

Aj kvalita Vášho videnia určuje kvalitu Vášho života!

CENTRUM MIKROCHIRURGIE OKA

Centrum mikrochirurgie oka (CMO) je neštátne zdravotnícke zariadenie, ktoré je špecializovaným pracoviskom na chirurgické výkony na oku. Je umiestnené v historickej budove Leberfinger, ktorá sa nachádza v Bratislave - Petržalke. Táto budova je z historického hľadiska zaujímavá hlavne tým, že v roku 1809 v nej spal cisár Napoleon. V tom čase bol Leberfinger ešte zájazdovým hostincom. Dnes, okrem iných, v ňom svoju činnosť vykonáva aj CMO. CMO začalo fungovať v novembri 1999, na základe rozhodnutia Ministerstva zdravotníctva SR. Lekárskym riaditeľom a súčasne chirurgom CMO je MUDr. František Veselý, špičkový očný chirurg s viac ako 25 ročnou praxou v odbore, člen domácich a zahraničných odborných vedeckých spoločností a člen výboru Slovenskej oftalmologickej spoločnosti. Dnes prinášame rozhovor s Evou Vidovou, riaditeľkou Centra mikrochirurgie oka v Bratislave.

MUDr. František Veselý

Ktoré chirurgické výkony ste schopní vo Vašom Centre pacientom poskytnúť?

K základným chirurgickým výkonom, ktoré poskytujeme v CMO, patria nasledovné výkony: operácia sivého zákalu (katarakty), operácia sekundárnej katarakty, operácia glaukómu, rekonštrukčné operácie predného segmentu oka a pod. Samozrejme, že okrem chirurgických výkonov, ktoré sú našou doménou, poskytujeme aj bežné či komplexné vyšetrenia, akútne ošetrenia, konzultácie. Našou prioritou je, že všetky operácie vykonávame ambulantne, t.j. bez hospitalizácie pacienta. Naše pracovisko je prvé na Slovensku, ktoré začalo vykonávať chirurgiu ambulantne. Našou nevýhodou je, že pacienti si musia za operácie, či vyšetrenia u nás platiť, pretože doposiaľ nemáme zmluvný vzťah so zdravotnými poisťovňami. Napríklad operácia sivého zákalu stojí 9.500 Sk, predoperačné vyšetrenie 1.000 Sk, vnútroočné šošovky (implantáty), podľa toho, pre aký typ sa pacient rozhodne, od 3.500 - 6.500 Sk.

Často sa stretávame s otázkou, či nie je ambulantná chirurgia pre pacienta riziková, nebezpečná. Aký máte na túto otázku názor?

Ambulantná chirurgia nie je vhodná pre každého pacienta a pre každý chirurgický výkon v medicíne. Na druhej strane je treba povedať, že očná chirurgia je veľmi vhodná práve pre takúto formu. Samozrejme iba za podmienky, že prístrojové vybavenie a personál, a hlavne očný chirurg sú na špičkovej úrovni. Ambulantne operovaný pacient totiž od nás 2 hodiny po operácii odchádza domov. To znamená, že každý chirurgický výkon musí byť urobenej tak kvalitne, aby pacient skutočne bez obáv mohol domov odísť. Kým priemerná hospitalizácia po operácii sivého zákalu na Slovensku je cca 8, dní v našom

Centre, tak ako v celom vyspelom svete, počítame tento čas iba na hodiny.

Povedzte nám niečo o najčastejšom chirurgickom výkone Vášho Centra - operácii sivého zákalu. Čo čaká pacienta, ktorý má toto ochorenie?

Operácia sivého zákalu je najčastejším chirurgickým výkonom nielen v našom Centre, ale na ľudskom tele vôbec. Ak pacient, prípadne jeho obvodný očný lekár zistia, že sa jedná o toto ochorenie, je potrebné čo najskôr prísť na pracovisko, kde sa tieto operácie vykonávajú, teda napríklad aj do nášho Centra. Chcem zdôrazniť, že dnes už nepatí, že sivý zákal má „dozriť“. Pri moderných chirurgických postupoch je naopak výhodnejšie, ak pacient príde čo najskôr. Ak je operácia vykonaná včas, je riziko komplikácií pre pacienta podstatne nižšie ako vtedy, keď pacient príde na operáciu až vtedy, keď už v podstate nevidí. Najmodernejšou metódou operácie sivého zákalu je fakoemulzifikačná metóda. Je to výkon, kedy sa cez 2,65 mm rez na oku zavedie do oka fakoemulzifikačná ihla a za pomoci ultrazvuku sa skalené šošovkové hmoty rozrušia a cez otvor v tejto ihle sa odsajú z oka von. Cez tento istý otvor sa potom do pôvodného šošovkového puzdra implantuje umelá vnútroočná šošovka. Vďaka tomu, že tieto rany je tak malé, nie je ju potom potrebné šiť a pacient skutočne môže po 2 hodinách odísť domov a žiť normálnym životom. V minulom roku bolo na Slovensku touto metódou operovaných iba 50% pacientov. Ostatní boli operovaní ešte zastaranou metódou, kedy je rez na oku 1 cm aj väčší. Teda viac ako trikrát tak veľký ako pri fakoemulzifikácii. Takúto ranu samozrejme potom treba šiť, a preto je možno lepšie, ak takýto pacienti zostávajú v nemocničnom ošetrovaní ešte niekoľko dní. V našom Centre boli fakoemulzifikačiou operovaní všetci pacienti. Aj pre pacientov, ktorí musia celé mesiace čakať na operáciu chcem zdôrazniť, že to nie je pre nich výhodné, ani dobré. Naopak, čím dlhšie musia čakať, tým väčšiemu riziku sa vystavujú. A navyše, nemajú príhodnotný znak, to znamená, že nemôžu vykonávať určité činnosti a podobne. Pacienti, ktorí sa rozhodnú pre operáciu u nás, musia absolvovať v našom Centre najskôr predoperačné vyšetrenie.

Čo to znamená?

To znamená, že lekár dôkladne vyšetrí jeho zrak a ak sa potvrdí diagnóza a pacient sa rozhodne pre operáciu u nás, absolvuje ešte špeciálne ultrazvukové vyšetrenie, počas ktorého je vykonaná ešte biometria a kalkulácia umelaj

vnútroočnej šošovky.

Operácia sivého zákalu je výkon, pri ktorom sa zakalená vlastná šošovka pacienta odstráni a do oka sa implantuje umelá vnútroočná šošovka. Aby pacient po operácii videl čo najlepšie, je potrebné vypočítať, akú dioptrickú hodnotu tejto implantovanej šošovky potrebuje, aby bol dosiahnutý takýto výborný výsledok.

Čo je to umelá vnútroočná šošovka, z akých je materiálov? Nepočítajú ju pacient v oku ako cudzie teleso?

Umelá vnútroočná šošovka je implantát, ktorý je biokompatibilný a teda pacientovi neprekáža, pacient ju v podstate nevníma. Tieto implantáty sú z rôznych materiálov a rôznych tvarov, či veľkostí. A práve toto sú parametre, ktoré spôsobujú, že je medzi nimi rozdiel. Rozdiel medzi vnútroočnými šošovkami nie je v tom, či sú alebo nie sú z Ameriky. Rozdiel je hlavne v tom, z akého sú materiálu a spôsobe, ako sa do oka implantujú. V súčasnosti najkvalitnejším materiálom je akrylát. V našom Centre už prakticky implantujeme iba šošovky z tohto materiálu. Sú samozrejme podstatne drahšie, a teda v šitých zariadeniach takmer nedostupné, ale naši pacienti túto možnosť výberu majú. Tieto šošovky sa implantujú do oka zložené a otvor sa až v šošovkovom puzdre za niekoľko sekúnd. Toto je ich obrovská výhoda, pretože ranu na oku nie je potrebné šiť. Takáto bezšitková chirurgia znižuje riziko sekundárneho astigmatizmu, t.j. umelého zakrivenia rohovky. Materiál akrylát zase znižuje riziko sekundárnej katarakty až o 80%. Teda sú to obrovské výhody pre pacienta.

Dnes je veľa pacientov - diabetikov. Môžete operovať aj ľudí s týmto ochorením?

Áno, samozrejme. Dokonca pre týchto pacientov máme aj špeciálne diabetické šošovky, ktoré implantujeme myslím ako jediní na Slovensku. Šije toto ochorenie nie je kontraindikáciou pre úspešnú operáciu.

Operácie vykonávate v celkovej anestéze, alebo pri plnom vedomí pacienta?

My vykonávame všetky operácie iba v lokálnom umrvení, čiže pacient je pri vedomí, môžeme s ním komunikovať. Počas každej operácie, ale aj pred ňou a po nej, je pacient pod dohľadom skúsenej anesteziologičky, MUDr. Marty Dobrovičovej, ktorá

je zárukou, že každá situácia, ak by sa stala, bude perfektne zvládnutá. Lokálna anestéza je pre pacienta podstatne výhodnejšia a na tzv. uspadanie skutočne ani nie je dôvod.

Aki pacienti k Vám prichádzajú?

Máme pacientov skutočne z celého Slovenska. Podnikateľov, ľudí v produktívnom veku, ktorí potrebujú vidieť a chodiť do práce, lekárov, profesorov, ale aj obyčajných ľudí - dôchodcov, ktorým záleží na ich zraku, potrebujú vidieť a choť mať garanciu určitej úrovne nielen výkonu, ale aj kompletného servisu. Nakoniec nie je žiadnym tajomstvom, že ani v šitých zariadeniach to dnes nie je vždy zadarmo. Aj keď pľatba neprechádza cez účet, ale len cez viac či menej diskretné obátky. Je príjemné zisťovať, že pribúdajú ľudia, ktorí sa rozhodli práve pre ten prvý, etický spôsob investovania do vlastného zdravia. Na druhej strane dúfam, že aj naše pracovisko sa čoskoro stane partnerom niektorej zdravotnej poisťovne, ktorá bude pacientovi - svojmu poistenkovi - tento výkon plne, alebo aspoň čiastočne hrať. Treba povedať, že pracujeme na tom a snažíme sa, aby to bolo čo najskôr. Kedy to však bude, si teraz netrúfam predpovedať.

Na záver už iba vysvetlite, ako sa pacient, ktorý má záujem o Vaše služby môže k Vám dostať?

Pacienti sa môžu objednať na vyšetrenie telefonicky na telefónnych číslach:

07/6241 0591, 6241 0592.

Adresa:

Centrum mikrochirurgie oka
Viedenská 257, 851 01 Bratislava V
CMO sa nachádza v Bratislave - Petržalke, v budove známej ako Leberfinger, na pravom brehu Dunaja. Termíny na vyšetrenia zatiaľ vieme poskytnúť do 3 - 5 dní, termíny na operácie cca 3 týždne. V CMO si vážime každého pacienta a preto sme zvolili tento systém, aby sme sa každému mohli dostatočne venovať.

IDEÁLNE NALADENÁ STRECHA

stálofarebná - prírodný materiál získava vypálením nemenný farebný odtieň

odolná voči kyslým dažďom a zásaditým látkam - agresívne látky v ovzduší ani vŕači trus nenarušia povrch ani štruktúru pálenej škridly

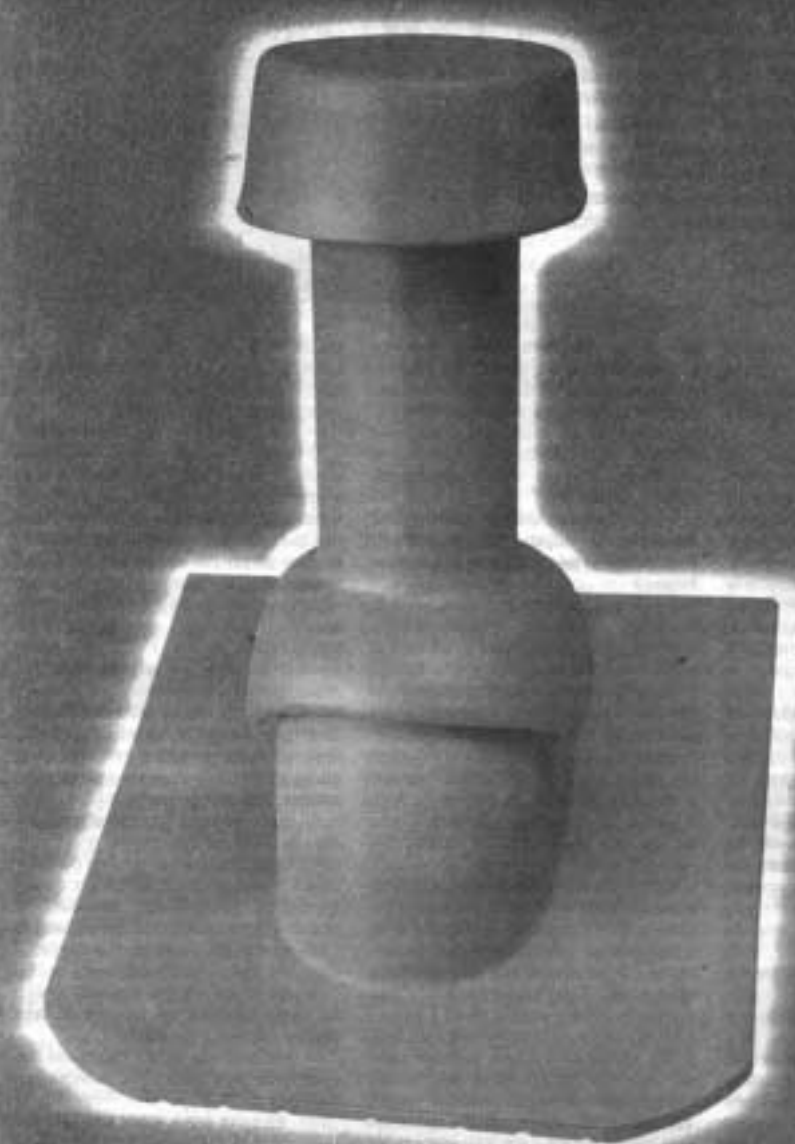
mrazuvzdorná - vďaka svojej štruktúre vypálená hlinka odoláva veľkým výkyvom teplôt

s dlhou životnosťou - jedinečné vlastnosti pálenej škridly sú overené tisícročiami

a navyše kompletnej

Originálne keramické a nekeramické príslušenstvo TONDACH TUNING vám pomôže doladiť vašu strechu do posledného detailu. TONDACH TUNING pre vašu strechu znamená kompletnej:

- protisnehový systém
  - stúpací systém
  - systém okien a presvetľovacích škridiel
  - sortiment prichytiek hrebenáčov a škridiel, klincov, držiakov lát
  - prestupový systém
  - vetrací systém
  - výber strešných fólií a úžabí
- to všetko v originálnom balení.

Všetko príslušenstvo strechy nesúce značku TONDACH TUNING je farebne i tvarovo prispôbené sortimentu škridiel TONDACH a je vyrobené z kvalitných a trvácnych materiálov. S príslušenstvom TONDACH TUNING bude vaša strecha naozaj kompletnej!

Mám záujem o: Podľa potreby zavolať

zaslanie informácií o pálenej škridle TONDACH.
 stretnutie s vaším odborným poradcom.
 bezplatný výpočet spotreby materiálu a cenovej ponuky.

MEHO, PŘÍEZVISKO _____ PODPIS _____
ULICA _____
PSČ _____ MESTO _____ TELEFÓN _____

TONDACH SLOVENSKO, SPOL. S R. O., PORADENSKÉ CENTRUM, Železničná 53, 900 31 Štupava
Tel: 07/65 93 58 75, 65 93 66 34 • Fax: 07/65 93 50 26 • E-mail: stujiva@tondach.sk • www.tondach.sk

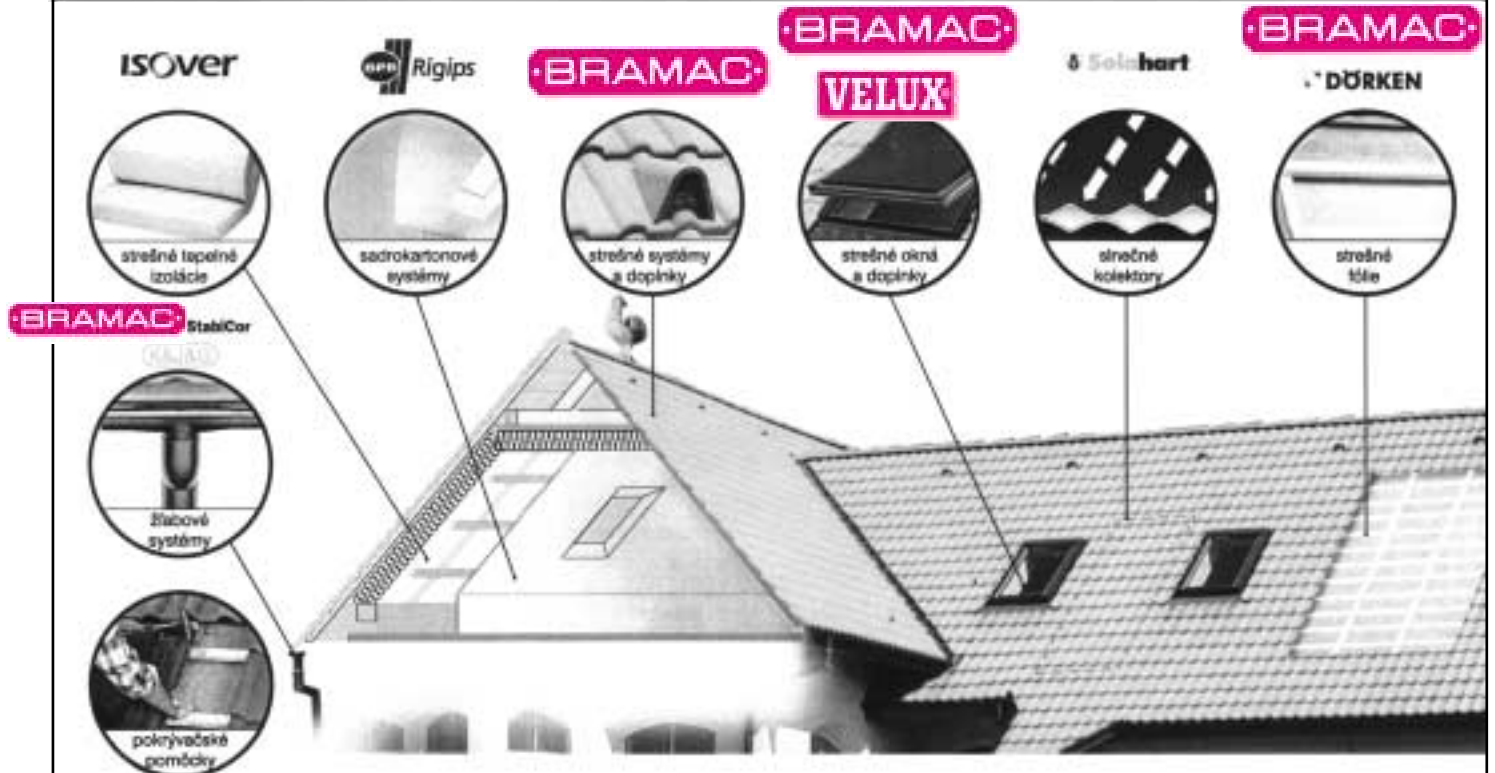

TONDACH. STRECHA, KTORÁ SA DEDI.

**Staviate nové?
Rekonštruujete staré?**

Ponúkame Vám skvelé riešenia
Vašej strechy za bezkonkurenčné ceny!

Spoločnosť JJJ STAV BUILD s. r. o. Vám ponúka **kompletný sortiment strešných materiálov za bezkonkurenčné ceny**. Poradíme pri výbere, poslužíme, prevedieme montáž.

KOMPLETNÝ SERVIS PRE STRECHU ZDARMA!

Prečo nakupovať u nás?

- ▲ centrálny regionálny sklad **BRAMAC**
- ▲ zameranie na stavbu a cenová kalkulácia zdarma
- ▲ zdarma kompletne poradenstvo a skladovanie tovaru
- ▲ zdarma doprava na stavbu (auto s hydraul. rukou)
- ▲ 30-ročná písomná záruka
- ▲ zľavy pre sporiteľov VÚB Wüstenrot, PSS, Fondu rozvoja bývania
- ▲ **BRAMAC ÚVER** - najvýhodnejší spôsob prefinancovania Vašej strechy

AKCIA! BRAMAC
Teraz každá **10.** základná škridla
ZDARMA
do 29.6.2001

JJJ STAV-BUILD, s.r.o.

BRATISLAVA - Záhorská Bystrica, 841 06
Československých tankistov 1/a, P.O.BOX 3,
tel./fax.: 07/6595 6232, 6595 6647, 6595 6654
Po-Pia: 8.00-17.00, Sobota: 8.00-12.00

MALACKY, 901 01
Pazínková 2
tel./fax.: 0703/772 68 49
Po-Pia: 8.00-16.30

KOŠICE, 040 01
Jarmočná 2
tel./fax.: 095/677 16 70
Po-Pia: 8.00-16.30

Prosím o bezplatné zaslanie
katalógov a cenníkov:

Meno a priezvisko: _____

Prosím o bezplatné
poradenstvo:

Adresa pre zaslanie: _____

Telefonický kontakt: _____

Po vyplnení prosíme poslať poštou alebo faxom

Rekonštrukcia Prvého mája 1978 v Záhorskej Bystrici

Nikto nevie prečo práve Prvý máj v roku 1978 sa stal inšpiráciou a ústrednou témou tohtoročnej prvej recesistickej akcie v Záhorskej Bystrici. Prvomájové oslavy boli vždy oficiálne - aspoň v spomínanom roku to tak určite bolo. Tieto oslavy však boli skutočne spontánne, bez organizovania. Pre jedných boli spomienkou na zašlé časy, iným pripomínali vôňu pečienky z bôčika a za päť korún, deťom i mládeži nepripomínali nič. Veď dnešné deti nevedia, čo sú to mávatka či trepotálky a skandovať heslá, na to sme už po jedenástich rokoch tiež zabudli. Partia ľudí okolo Dana Lidáka vymyslela a spontánne zorganizovala tradičný prvomájový sprievod v štýle sedemdesiatych rokov. Recesia ako uvoľnenie napätia, ktoré nám dennodenne brnká na nervy, že už pomaly ani nevieme, či sme a či ešte vôbec sme...

Podpajštúnske zvesti: Pán Lidák, ako vznikol tento nápad a ako ste sprievod organizovali?

preto, že som mal vtedy pätnásť rokov. Všetci prisľúbili autá, transparenty a účasť svojich ľudí.

Dano Lidák: Odkedy existujú hypermarkety, mám zrazu ako súkromný podnikateľ - obchodník, dosť času na vymýšľanie recesií. Pri pohárikú vína, medzi svojimi vznikol nápad usporiadať spomienku na prvomájový sprievod. Dal som mu názov Rekonštrukcia Prvého mája roku 1978. Nevieť prečo, možno len

Tejto dobrovoľnej rekonštrukcie sa zúčastnilo vyše päťsto ľudí. Všetci hrali účastníkov oslavy. Zúčastnili sa v sprievode, v ktorom ste mohli nájsť traktor, alegorický voz, koňa ťahajúceho mláťačku i vodníka a športovcov, ktorí tvorili najväčšiu masu. Jednoducho všetko, čo k tomu patrilo i niečo navyše. Originálne

transparenty i novo vyrobené, na ktoré poskytli materiál sponzori, maliari i namaľoval zadarmo. V sprievode išli pionieri, deti i dospelí. Nemohla chýbať ani sovietska delegácia, ktorá prišla v tatrapláne. Medzi hrdinov patrila i kozmonaut, v skafandri a na motorke. Pripravený vyletieť do kozmu, len mu dať raketu. Sprievod prechádzal pred tribúnou, na nej stáli čestní hostia. Vlastne, kto sa ako cítil. Strela sa tu zaujímavá sociéta - celá naša súčasná spoločnosť - tí, ktorí spomínali s nostalgiou, tí ktorí si vydýchli, že už Prvý máj nie je povinný a aj tí, ktorým to nič nehovorilo. Bol to v podstate jediný dobrovoľný a neorganizovaný prvomájový sprievod na našom území...

Všetci účastníci hrali svoju úlohu, ktorú im nikto nepridelil. Doma si pripravovali rekvizity - zástavy, busty, transparenty, vyznamenania, trepotálky. Dobrovoľníci postavili pred obchodom tribúnu. Nakoniec sa prihlásil ďalší nadšenec, ktorého sme obliekli za maršála a svoju rolu zvládol výborne.

Podpajštúnske zvesti: Aké boli reakcie okoloidúcich, či tých, ktorí sa do sprievodu nezapojili?

Dano Lidák: Sprievod sa zgrupoval a pohol od Kultúrneho domu. A išiel... Nikto nevedel aká je trasa, ale všetci sme trefili. Nad sprievodom leteli dve lietadlá - záhorskobystrická letka tunajšieho ministerstva vnútra. Sprievod prechádzal pred tribúnou na konečnej zastávke autobusu. Cestujúci, keď vystúpili okamžite sa zaradili do sprievodu. Podujatie, na ktorom sa zúčastnilo vyše päťsto ľudí niko-

ho neurážalo, nikto sa tam necítil neprijemne. A práve preto nás veľmi mrzí, že sa táto recesia stretla s odmietavým postojom miestneho pána a farára. Nebudem citovať jeho výroky na adresu účastníkov, lebo nechcem prehlbovať nedorozumenie, ku ktorému prišlo. Vážim si každého človeka i jeho názor a očakávam podobný prístup od každého ku mne a k mojím názorom. Recesiu sme nechceli nikomu ublížiť, ani nikoho pohoršiť. Zmysel recesie spočíva v schopnosti povzniesť sa nad vecou, urobiť si srandu z niečoho, aby to prežiť tak nebolelo. A myslím si, že všetci, ktorí prežívali dobu takýchto prvých májov, potrebujú sa nad nimi povzniesť, zaspomínať si s ľahkosťou, s odstupom i s humorom, aby sa oslobodili od "nočnej mory" tej doby, ktorá zanechala v každom z nás určitú stopu.

Podpajštúnske zvesti: Kontroverzný sprievod je za vami. Máte odvahu pokračovať v podobných podujatiach?

Dano Lidák: Myslím si, že na to netreba mať špeciálnu odvahu. Ochutnali sme chuť recesie a tá nás láka a inšpiruje. Na september pripravujeme oneskorené Dožinky 1978. Nebude to výsmech ľudskej práci, práci roľníkov, bude to rekonštrukcia tých deformovaných dožínok, kedy sa oslavovalo to, čo sa zožalo na pozemkoch, ktoré boli ukradnuté a pritom bolo všetkým dobre. O tom je recesia. I týmto spôsobom sa dá odpustiť a uľahčiť si na duši... (rozhovor pripravil -ps-)

S Bystričanma pri muzice

Tak ako každý rok, keď sa priblíži jún i teraz rozkvitnú ulice Záhorskej Bystrice krojmi, spevom, tancom a hudbou. V sobotu 9. júna o tretej hodine sa pohne krojovaný sprievod od Gbelskej ulice, cez Nám. sv. Petra a Pavla po ulici Čsl. tankistov na Hargašovu ulicu a ďalej k Spoločenskému domu, kde bude uvedený hlavný program a večer bude pokračovať zábavou. Tento ročník bude slávnostnejší aj preto, že sa ho zúčastnia naši priatelia z družobných Brumovic, ktorí svojimi krojmi a vystúpením obohatia náš folklórny festival. Nedajme sa zahanbiť, vyberme naše krásne kroje, oblečme si ich a ukážme kus našej krásnej kultúry. Veríme, že všetci prispejeme k úspechu a potešíme svojim umením nielen našich, ale predovšetkým ostatných účastníkov.

Marianka menej známa...

Naše piate stretnutie s históriou Marianky bude možno trochu všedné. Veď spomienky na minulosť nebyvajú vždy plné veselosti a dobrej nálady. Napriek tomu však k životu v obci patrí aj hostinec a obchod, hasičská zbrojnica a futbalové ihrisko...

Pútnické miesto, kam sa schádzalo veľmi často aj niekoľko desiatok tisíc pútnikov, potrebovalo pre hostí predovšetkým ubytovanie. K tomu stravu a pre zahnanie smädu aj - okrem vody - víno, alebo pivo. Oboje bolo možné dostať v hostinci "U Nováka". Masívna, impozantná budova (po kláštornej stavbe a kostole najvyššia v Marianke) dodnes má okrem výčapu a jeho miestnosti aj veľkú sálu, malé separé - oddelenú miestnosť pre kartárov, alebo uzavretú spoločnosť - umyváreň spolu s WC a na poschodí izby pre pocesťných.

Táto budova má dodnes v suteréne priestor pre sudy piva, vína a pre uskladňovanie mäsa. Je priestorná a - podľa rozprávania pamätníkov - vraj volakedy dávno cez jej pivnicu tiekol prúd studenej vody, odrazený z Marianskeho potoka. Chladili sa v ňom - podľa tých najstarších štampagstov - sudy piva a vína. Či je to pravda sotva zistíme. Pravda je však taká, že na chladenie sa používali pomerne veľké ľadové bloky. Na každom sude bol položený kus Priezračného studeného ľadu, ktorý udržiaval nápoje studené.

Odkiaľ sa bral? Na sklonku zimy sa množstvo parobkov a mužov vyberalo na rybníky do Mástu a Stupavy, kde na zamrznutej hladine doslova dolovali ľad... Pomocou sekier, píľ a sochorov ťažili ľadové bloky. Vozili ich do ľadovne - skladu - kde zakryté slamou a trstinovými rohožami vydržali aj niekoľko mesiacov. Dodnes vidieť jednu ľadovňu vedľa pohostinstva. Leží pri ceste smerom do vřšku, ako bývajú Markovci. Je to polozborená pivnica vo svahu - len pár metrov od budovy hostinca - ktorej dnes chýbajú vchodové vráta a hrozí jej zavalenie.

Takáto ľadovňa bola aj neďaleko kaplnky pri Svätej studni. Markovci ju prenajali v čosoch medzivojnových zmrzlinárovi, ktorý mal pred ňou stánok so sladkou studenou maškrtou... Pivnica, v ktorej bol ľad uložený, bola vyhlbená ako krátky štôľňa do svahu a bola v nej celoročne stála teplota. Okolo päť stupňov celzia dovoľovalo ľadu, prikrytého slamou a hoblinami, vydržať až do budúcej "úrody" tohto studeného tovaru. Ním sa zásobovali nielen křmári a obchodníci s mäsom, ale vo veľkom ľad odoberali pivovary, reštaurácie a domácnosti, kde slúžili v ľadníkoch - drevených, pozinkovaným plechom vyložených skrinkách - pri chladení mäsa a ostatných chutostivých potravín.

V obci boli tri hostince a tri obchody. Konjunktúru zažívali počas púti a na výročné sviatky.

Reštaurácia za Sv. studňou - v predjarí roku 1939(?).

Jeden bol - ako sme už písali - na Karpatskej ulici v Rybára, jeden v Grmolizi, čo je "štvrt" rozprestierajúca sa pozdĺž potoka. Ten má v mape meno Drmolez a dnes je skrytý pod ulicou, ktorá

sa volá Potočná. Ten tretí obchod patril rodine Ráckových a bol v dome, stojacom v rade pred tým, kde bývali Jelačičovi. Hostinec U Nováka mal konkurenta v pohostinstve U Horváta. Ten tretí bol Reštaurácia za Svätou studňou. Jeho budova stojí dodnes na brehu Marianskeho potoka (na snímke z pohľadnice, ktorú vydal Stanislav Rybár, ho vidno vedľa domu Jandových v popredí medzi stromami). Fotografia je asi z roku 1939 a podľa pamätníkov pri reštaurácii bol aj tanečný parket a záhradné átrium. V lete sa po sobotách sedelo vonku pred reštauráciou - najmä turistí a zámožnejší pútnici - a na dobrú náladu hrala hudba...

Marianka mala v prvej polovici XX. storočia šťastie na dobrých richtárov. Medzi nich patril aj Alojz Foltýn, ináč rodák z Borinky. Priženil sa do Marietálu a po dlhoročnej práci v USA sa vrátil, aby viedol obec v nelahkých časoch pred Druhou svetovou vojnou i počas nej. O tom, aký bol a ako sa obci darilo pod jeho vedením, o tom si povieme

Ján Sand

SIBAMAC CUP 2001

Majstrovstvá Bratislavského regiónu SIBAMAC CUP v tenise pre rok 2001 sa už po tretí raz uskutočnili na dvorcoch Tenisového klubu Zohor. Spolupráca Bratislavského tenisového zväzu, sponzorskej firmy Sibamac a.s. a Tenisovým klubom Zohor sa opäť osvedčila. Za priaznivého a príjemného májového počasia tu predviedlo svoje tenisové majstrovstvo 32 mužov a 14 žien. Do záverečných kôl sa prebojovali tí najlepší, z mužov napríklad Martin Hromec, ktorý je známy ako Davis Cup-ový reprezentant Slovenska, ďalej Peter Maláček, Martin Zeman, Mojmir Mamojka a mnohí iní. Martin Hromec sa stal víťazom mužskej dvojhry. Finálový zápas s Petrom Maláčkom bol dôstojným vyvrcholením celej akcie. Obaja hráči predviedli publiku tenis an vysokej úrovni. V ženskej dvojhre sa do finále prebojovala dvojnásobná majsterka Slovenska Michala Bzdušková a Laura Bártová. Úspešnejšou a tiež majsterkou Bratislavského regiónu pre rok 2001 sa stala Michala Bzdušková. Víťazmi vo štvorhre mužov sa stali Peter Maláček a Mojir Mamojka, vo štvorhre žien to boli Michala Bzdušková a Adriána Jašková. Na záver sa chceme aj touto cestou poďakovať sponzorovi podujatia firme SIBAMAC a.s. a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili o priebeh tejto peknej športovej akcie.

-Mgr. Andrea Hubeková, zástupca vrchného rozhodcu-

Starí páni to vedia!

Zohor - Na futbalovom ihrisku v Zohore sa 19. mája stretli na II. priateľskom medzinárodnom turnaji družstvá "športových vyslúžilcov". Z Přerova pricestovali "letci", družstvo z Lábu a Mateo z Gajár. Nechýbali ani domáci Rinkopáci. Družná atmosféra, ktorá počas stretnutia panovala na ihrisku, vôňa cigánskej pečienky a diskotéka vo večerných hodinách sa postarali o "večné priateľstvo" a potešenie divákov. Rinkopáci sa 2. júna zúčastnili na podobnom stretnutí v Přerove. Domov si priniesli dobrú náladu a radosť zo stretnutia s priateľmi. -ocú-

Zohor

Simona Štefanovičová, 9 r., ZŠ Zohor

Pod Karpami dole vřškom žila babka s dedúskom. Všade krásny, čistý kraj, zatiaľ si to vychutnaj. Vokol rôznych druhov vtáky, na oblohe modré mraky...

Babka s dedkom žili šťastne, aj keď boli sami vlastne. Blízko žiadny iný dom iba samé zvieratá, strom.

Až jedného daždivého večera prišli známi z ďalekého Gemera. Veľmi sa im tu páčilo, odísť sa im veru neráčilo.

"Viete, starki, stále tu len driete, keď zostaneme, oddýchnuť si smiete."
"Tak čo máme robiť s vama? Keď scete, zostaňte tu s nama."

A hneď postavili krásny dom, samý ruch a návštev v ňom. Babka s dedkom sa len divili, že im tu samotu nejak prerobili.

Každý chel bývať v tolkej kráse a ďalších ľudí pribúdalo zase. Len čo sa stihli obzerať, zrazu nové domy zostali tu stáť.

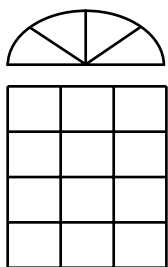
A tak z jednej malebnej samoty vznikla dedina a bez žiadnej roboty. Všetci spolu si tu nažívajú a obec Šachorom (Zohorom) volajú.

Konečne!

Zohor - Ochrana životného prostredia by sa mala stať prioritou každej obce. Základná škola v Zohore dňa 14. mája usporiadala v obci zber papiera plastových fliaš. Sami sme boli milo prekvapení výsledkom tejto aktivity. Zozbieralo sa vyše 15 ton novinového papiera a lepenky, 0,62 tony PET fliaš. Výsledkom zberu sú peniaze - finančné prostriedky pre naše deti. Ďakujeme všetkým občanom, že si uvedomujú význam triedenia týchto odpadov a že všetkým ide o záchranu životného prostredia. -ocú-

Chovateľské trhy akva -tera -fauna -flora - Živá exotika

sa konajú vždy v prvú nedeľu v mesiaci v Dome kultúry Dúbravka na Saratovskej ulici v Dúbravke v čase od 7.00 do 10.00 hodiny. Na trhoch je zastúpená akvaristika, teraristika, exotické vtáčvo, drobné zvieratá, hmyz, tropické rastlinstvo, kaktusy, prírodniny a podobne.

PEKA - PLAST

Konečne okná,
ktoré si môže
dovoliť každý

AKCIA
- 10%

- ➔ PREDAJ
- ➔ MONTÁŽ PLASTOVÝCH OKIEN

Bratislava, Nejedlého 51,
Tel.: 07/ 64 46 10 77, fax: 64 46 11 69

Vaše túži
po lepšom
bývaní.

25% ŠTÁTNA PRÉMIA,
MAXIMÁLNE 4 500 SK ROČNE

ZÍSKAJTE

NÁSLEDNÉ ZMLUVY
SO ZVÝHODNENÝM POPLATKOM

25% ŠTÁTNU
PRÉMIU

STAVEBNÝ ÚVER
S ROČNÝM ÚROKOM LEN 4,7%

do 30. 6.

STAVEBNÉ SPORENIE PRE DETI
JUNIOR EXTRA S DOBROPISOM 500 SK

MIMORIADNE MEDZÍÜVERY
UŽ OD 100 000 SK

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORIŤŇA

900 31 STUPAVA

Hlavná 46 - budova N - MARKETU

Tel.: 07/ 65 93 59 90

ELEKTROSPOTREBIČE - OBCHOD - SERVIS

PRÁČKY
CHLADNIČKY
MIKROVLNKY
MRAZNIČKY
PLYNOVÉ A EL. SPORÁKY
UMÝVAČKY RIADU
BOJLERY, DIGESTORY
DROBNÉ ELEKTROSPOTREBIČE
TELEVIZORY, AUDIO - VIDEO

JÁN MORÁVEK

Pod záhradami 62, 841 02 Bratislava
tel: 07/6436 2311, fax: 07/6436 3900

Hlavná 85, 900 31 Stupava
tel: 07/6593 4524, fax: 07/6593 3524

Záhorácka 102, 901 01 Malacky
tel: 0703/772 5465, fax: 0703/772 5466

NAJVÄČŠÍ VÝBER VSTAVANÝCH SPOTREBIČOV
PREDAJ NA SPLÁTKY TELERVIS
V HOTOVOSTI, NA PŮŽIČKY

Hollého 657, 908 41 Šaštín - Stráže
tel: 0802/580 250, fax: 0802 580 251

BOHATÝ SORTIMENT - DOVOZ TOVARU DO DOMU

Viete, že za zákonnú poisťku Vášho automobilu zaplatíte nabudúce
ešte viac - v súvislosti s prechodom na

POVINNÉ RUCENIE?

Zaujímá Vás, ako mať toto povinné poistenie **LACNEJŠIE** alebo i
ZADARMO, prípadne ako si i zaujímavo **ZAROBIŤ?**

Tento rok je nutné spísať viac ako 1 700 000 zmlúv. Pomôžte nám!
Na províziách bude vyplatených takmer 500 000 000 Sk!!!

Informácie: BA-5, Jankolova 9, Domov stavbárov, Tel.: 0903/437117

NAJRÝCHLEJŠIE
PENIAZE
V HOTOVOSTI!
DOKÁŽEME
VYRIEŠIŤ VÁŠ
PROBLÉM!

EXPRESS
FINANCE

Blesková
pomoc do 24 hodín,
bez ručiteľa. Použitie peňazí
nemusíte zdôvodňovať.

Hľadáme nových spolupracovníkov
na uzatváranie zmlúv!

Pre ďalšie informácie **VOLAJTE:**

0903/22 98 56

Rýchle úvery

Od 2 tis. Sk do x mil. Sk aj bez ručiteľa!
Nemeškajte a volajte

1. MT: 0903/ 437 117, 2. Tel. fax. odk.: 07/ 6231 7180

3. Tel.: 07/ 6224 6591

UNIFIN, Jankolova 9, Domov stavbárov,
Bratislava - Petržalka Ovsíšte

BEVEX Stupava spol. s r.o.

Marianská 88/ 1556
900 31 Stupava
tel./fax: 07/ 6593 4148
6593 3124

- polystyrény všetkých typov
- kompletný zateplovací systém
- fasádne omietky, penetračné nátery
- lepiace a armovacie malty
- jadrové a štukové omietky
- minerálne vlny ROCKWOOL

RIADKOVÁ INZERCIA

- Predám 4-árovú záhradu s chatkou (2 miestnosti) v lokalite Ovocinár Stupava. Cena dohodou. Volajte: 07/4333 2529
- Predám 1-izbový byt v Stupave na Hlavnej ulici. Informácie na tel.: 0903 764287
- Predám mrazničku 110l. Cena dohodou. Tel.: 07/ 6593 5471

MKM, s.r.o.

Dlhá 1264, 900 31 Stupava

MKM spol. s r.o. prijme:

- **vedúceho dopravy** - komunikatívny typ s organizačnými schopnosťami, znalosť v odbore dopravy, bezpečnosť práce, požiarňa ochrana, primerané vzdelanie,
- **dvoch pracovníkov** na kumulovanú funkciu predajca mliečnych výrobkov - vodič nákladného motorového vozidla.

Požiadavky: komunikatívnosť,
prax v riadení mot. vozidla - VP kat.C
skúsenosti v obch. činnosti
a reg. pokladňou

**Záujemci sa môžu hlásiť na adrese: MKM s.r.o.
Stupava, Dlhá 1264, alebo tel. 07/65 936 620,
65 933 522-3, 0903 405 309 - p.Jozef KLUKA.**

**EXPRESS FINANCE, s.r.o., spoločnosť
pôsobiaca v oblasti poskytovania pôžičiek
občanom, hľadá nových spolupracovníkov
na uzatváranie zmlúv.**

**Pre ďalšie informácie volajte
0903 / 22 98 56.**

Magna via - už úplne vážne

Stupava- V predchádzajúcich číslach nášho mesačníka sme informovali o príprave založenia sekcie Združenia Magna via s pôsobnosťou v Stupave a okolí. V stredu 16. mája sa v Reštaurácii Stupava za prítomnosti vyše tridsať účastníkov konalo ustanovujúce zhromaždenie. Prítomní boli podnikatelia v oblasti reštauračných a ubytovacích služieb, výrobcovia a remeselníci, zástupcovia spolkov a organizácií, aktivisti - naturalisti ktorí pôsobia v oblasti turistiky a turistického ruchu, zástupkyňa Ekocentra Daphne a tiež starostovia z Marianky a Zohoru. S myšlienkou združenia Magna via prítomných oboznámil jej prezident Doc. Jozef Húska (Polnohospodárska univerzita Nitra). O možnostiach a perspektívach turistického ruchu v našom regióne predniesol svoj príspevok Pavel Slezák. S návrhom programu na najbližšie obdobie vystúpil Peter Rác. Potom sa živo diskutovalo o možnostiach a potrebe rozvoja turistického ruchu v regióne. Ako povedal doc. Húska, stretnutie sa konalo na vysokej intelektuálnej úrovni, pretože všetci diskutujúci hovorili k veci a veru mali aj čo povedať. Výsledkom diskusie bolo prijatie programu na obdobie do januára 2001. Povereným predsedom sekcie sa stal Pavel Slezák.

Deň potom

Zástupcovia Združenia Pavel Slezák a Peter Rác sa zúčastnili rokovania, ktoré organizoval miestny úrad Devín. Na rokovaní sa hovorilo o príprave turistických, kultúrno spoločenských a športových podujatí nadchádzajúcej letnej sezóny. Významné miesto predstavuje práve Devín, ktorý sa pre rakúskych turistov stáva vstupnou bránou na Slovensko. Najmä premávka lodnej dopravy Devín -Hainburg otvára nové možnosti i pre našich turistov. Lodou je možné previezť bicykle, na ktorých možno pokračovať po vyznačených cykloturistických trasách v Rakúsku. Ako hlavný problém sa na rokovaní ukázala skutočnosť, že nie sme pripravení prijať rakúskych turistov, chýbajú kvalitné informačné materiály a servis. V poobedňajších hodinách sa akonalo stretnutie s rakúskymi partnermi, ktorí prejavili veľký záujem o možnosti turistiky v blízkom okolí Bratislavy. Zároveň tu bola dohodnutá výmena informácií v existujúcich médiách. V Podpajštúnskych zvestiach budú uverejňované informácie o Nationalpark Donau-Auen a aktivitách združenia Auland. V časopise Au-Blick, ktorý ako štvrťročník vydáva Nationalpark Donau-Auen (s podporou vlády Dolného Rakúska a spolkového ministerstva pre životné prostredie) v náklade 40 tisíc kusov, budú v najbližšej dobe uverejnené informácie o Združení Magna via a jeho zámeroch.

V najbližšej dobe

Na pracovnom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo na tému skvalitnenia info - systému sa dohodla príprava propagačných materiálov a tiež umiestnenie informačných tabulí v Devíne, Záhorskej Bystrici, Marianke, Stupave, Zohore a v Plaveckom Štvrtku. Návrh informačnej tabule predložil p. Machaj, obsah informácií pripraví redakcia zo zástupcov partipujúcich obcí. Podporu tomuto zámeru vyjadrili starostka Zohoru p. Havranová, starosta Záh. Bystrice p. Kubovič, starosta Devína p. Novotný, primátor Stupavy Ing. Daráš a starosta Marianky Ing. Blecha. Starosta Záh. Bystrice p. Kubovič prisľúbil spoluprácu pri inštalovaní informačnej tabule o Marianke - najstaršom pútnickom mieste, ktorá bude umiestnená v Záhorskej Bystrici.

Dobry štart

O tom, že združenie má zmysel a opodstatnenie svedčí sled udalostí, ktoré jasne hovoria o tom, že je najvyšší čas zaoberať sa možnosťami rozvoja a podpory turistického ruchu aj vo "vidieckej" oblasti pri hlavnom meste. Bez podpory obcí i ďalších inštitúcií bude každé úsilie, hoci i úprimné a obetavé, odsúdené na neúspech. združenie zatiaľ získalo podporu predstaviteľov samosprávy. Svojím programom chce oslovit i ďalších podnikateľov i tých, ktorí chcú začať podnikat' v agroturistike a vidieckom turizme. V spolupráci s Agroinštitútom Nitra pripravuje rekvalifikačný kurz zameraný na podnikanie v spomínaných oblastiach. Prvá verejná prezentácia Združenia Magna via bude počas Slávností kapusty v Stupave. kontakt: 07/65934 312 p. Rác (Stupava), p. František Hubek (Zohor), p. Peter Lužák (Záhorská Bystrica), P. Král' (Marianka), p. Alojz Machaj (Plavecký Štvrtok).

Podpajštúnske zvesti

Konc jak živé...

Ani porádne nevím jak sem sa ocitua v tej reštaurácii u Maroša. Fčil sa to ináč menuje, ale ľudie si to aj tak eném po starém pamatajú. Škoda veliká, že u nás nemá nic dúhého trváňa, šecker sa mení a co chvíľa nevíme kde sme. Mjeníme to podláj vjetra a tady na Záhorí furt fúká, tak to je ufám proto. Já už vím, oslavovali sme tuším devadesát rokú manželstva, aspoň mne sa to tak zdá, že sem s tým mojím tolko vydržaua a on mi navrheu, že teda pujdeme na pivo. V tej sály, co sa v ní volakedy hráuo aj kino a šecker stupavské zábavy a nejedna svadba sa tam odehrávau mneuo sedzení nejaké združení magnamía. Ten mój povidaú, že to je viagramia, že tak to čuu v rozhlasi, též čuje eném to, co sce. Nemu chuciuo pivo a já sem byua zvjedavá o čem to tam bude. Tak sem sa tam vetreua, reku je to verejně, co mi možú povidat. Nepovidali nic, posadzili mňa za stúl, dostaua sem minerálku a neskúr aj chlebiček s kávu. A byuo tam dost ludzí, co mi byuo aj lúto, lebo mohli ostat tí chlebičky, mohli sa mi ujít vjec než dva. Ale dobre, povím vám o čem to tam byuo. O tem, že mosíme sem dostat turistú a ket ích sem dostaneme, že co s nima. No, čašká téma. A nepadali tam suova chvály, velice dobre vjedzeli o čem vyprávajú. Jak je tu krásny kraj, šaker kdo by haňau svoje a též proč. Šaker co všecker nám tu po tých naších ludoch ostauo, aj ten gróf, nech byu jaký byu, šaker dneskáj ani grófi nejsú a kdejaký odkundes kindervajcovýmenežer je jak ten tupír (to sem vymysleua jakože tupí upír dokopy). A my s tým nevíme co máme robít. Kuknite sa v Čechách co dokážú. Kdejaká lavička má svoju históriu, hnet vám o ní povjedzá, kdo si tam kedy sedeu a nad čím rozmýšlau a my, my vidzíme eném toho psa, co si ju označkouva. Také múzeum jaké tady máme - Ferdiša Kostku, co to je za kapitál a my chodzíme okouo, jak keby ani nebyuo. Co by druhí za to dali a my si to nevíme ocenit. A co šikovných ludzí je tady, kdejakých remesleníkú, co eném živorá, lebo náš čovjek nemá tolko penez, aby

to vjedzeu docenit a necháme ích zahynút, nech ích to prestane bavít, ná co nás je potem. Enémže, eném, šaker my tu aj nic dokopy nemáme také, aby sme tých turistú nemoseli s mječhem na huavje vozdit od jedného místa k druhému. My to tu nemáme na takém porádku, aby sme sa nemoseli hanbit, že k nám došli. Zelina roste aj na huavní cesce, nikde žádnéj značky, jak sa dvihne vjetr do huby vám vlecí papír, špačky, cez deň si nemáte kde sednúť ani na kávu a ket aj, donesú vám ju pomály v horčičáku (kde tí horčičáky berú, já ket pečem mosím šecker vážit a ten horčičák, to byua taká dobrá míra, už sa mi šecker potúkli, nemám ani jeden). Tam kde by mneuo byt na zemi raj - pred kostelem, tam to vypadá jak v cigáňskej osadze v Plaveckem Štvrku. Ná šaker tí turisté by moseli byt konc sprostí keby sem došli. A potom že idú k Čáňoví a že on to má uzavřité eném pro svojích hoscí, ešče aj tí prelězky pro dzeci má eném pro svojích? Ná co by nemeuo, šaker to zapuaciua. Ani já by sem nikoho nepuscíua k nám do dvora aj ket tam mám na nem eném kakulince po slépkách. Tak sa tam o všelícém vyprávjauo až sa mňa to dotkuo. Volagdo tam povidaú, že či sme pripraveny otevirít svoje dvore pro turistú a ukázat ím jak žijeme. Zatát sem svjú dvúr otvíraua eném ket nám došli tahat žumpu, ale esli sa mi to opuaci a vím, že ano, otevreu ten dvúr najprv tím paštekárom. Nech si jejích dzeci pobjehajú po dvori, nech vidzá slépký aj králíky, nech okoštujú moju cautu aj štrudlu. Mosím pozbírat najprv tí kakulince... Jak sem zedua ten druhý chlebiček opatrne sem sa vytraciua z tej sály. Aby to nebyuo nápadné susedom, co sedzeli vedláj mňa sem povidaua, že mosím ít na záchod. Ten mój dopíjau páte pivo a hnet sem mu povidaua, že zajtra spravíme porádek na dvori aj pred domem. Pjekne mi podzekovau za dárek k výročú a hnet si objednuu další pivo. Necháua sem ho tak, šaker já sem už mneua v huavje vymyslený plán. Šaker sa ho zajtra dozví, hnet sa prebere...

Záhorácky sláviček

Stupava - Čas neúprosne beží a malí speváčikovia, ktorí sa zúčastnili prvého ročníka podujatia Záhorácky sláviček sú dnes o päť rokov starší. Myšlienku zorganizovať prehliadku interpretácie ľudových pesniček v podaní detí materských škôl, uviedla do života inšpektorka pre MŠ p. Bukovská. Piaty, jubilejný ročník zažiaril v tých najkrajších krojoch, ktoré hrdo niesli naši najmenší speváčikovia. Záhorácke a slovenské pesničky v ich podaní boli milým zážitkom a tiež povzbudením, že láska k ľudovej piesni vďaka učiteľkám v materských školách i rodičov nezanikne. Podujatie otvoril viceprimátor mesta Stupava Ing. Ján Beleš a Ing. Filip, zástupca prednostu OÚ v Malackách. Záverečné slovo predniesla pani Eva Šimková, vedúca kabinetu hudobnej výchovy. Vďaka sponzorom účastníci prehliadky dostali pekné darčeky. Mesto Stupava podporuje toto podujatie už piaty rok, ktoré sa koná pod záštitou primátora mesta a garantom je Mestské kultúrne stredisko Stupava. -ps-

Kultúrna komisia a Miestny úrad Bratislava - Záhorská Bystrica
Vás pozývajú na

9. ročník kultúrneho podujatia S BYSTRICANMA PRI MUZICE ktorý sa uskutoční 9. 6. 2001 (sobota)

Program:

15:00	krojovaný sprievod od Miestneho úradu po ul. Čsl. tankistov, konečná zastávka MHD, Hargašova ul., Spoločenský dom
15:30	Mažoretky z Malaciek
15:45	Otvorenie Pieseň o Bystrici - Matica Slovenská Záhorská Bystrica Príhovor starostu MČ Bratislava - Záhorská Bystrica Vladimíra Kuboviča Príhovor starostu družobnej obce Brumovice Jozefa Charváta
16:00	Folklórny súbor Dopravár z Bratislavy
16:15	Detský folklórny súbor Červené jablčko z Rovinky
16:30	Súbor Mladosť zo Šenkvcí
16:45	Mládež z družobnej obce Brumovice
17:15	Matica Slovenská Záhorská Bystrica
17:30	Záver
19:00	Tanečná zábava - hrá dychová hudba VESELKA pod vedením p. Veselého a ľudového rozprávača Jozefa Benkoviča z Lábu.

Počas sprievodu obcou a celého popoludnia pri spoločenskom dome bude účinkovať domáca kapela pod vedením p. M. Biličiča.

Je to pravda, že ste úspešný podnikateľ predovšetkým vďaka tomu, že ste vypracovali výborný projekt, ktorý bol vybraný pre podporu z PHARE alebo iného predvstupového podporného fondu EÚ, či programu podpory z rozpočtu SR??

Ak áno, kontaktujte nás a podelte sa s nami o svoje skúsenosti. Ak nie, otvorte svoj diár a **rezervujte** si dni **12. až 15. septembra** t.r. na "Tréning manažérov cestovného ruchu" a oznámte nám svoj predbežný **záujem** o toto podujatie, ktoré za účasti popredných odborníkov usporiada občianske združenie SOLE-TERRA-VITA. **Cieľom tréningu je informovanie** o grantoch, podporných fondoch a podporných programoch, o možnostiach a pravidlách ich využiteľnosti v cestovnom ruchu ako i **nácvik** zostavovania žiadostí o **pridelenie prostriedkov**. Podrobnosti oznámime tým, ktorí o podujatie prejavia záujem. V predbežnej prihláške (nemusí byť písomná) uveďte prosím okrem kontaktu aj predmet Vášho podnikania. Informujte prosím aj ďalších potenciálnych záujemcov zo svojho okolia. Kontakt: SOLE-TERRA-VITA, Lipová 30, 900 31 STUPAVA, tel.: 0703/772 2101 kl. 220, mobil 0905 420 133 fax: 0703/772 3854, e-mail: peter.nagy@ma.vs.sk

Podpajštúnske zvesti:

Vydáva: Mestské kultúrne stredisko, Agátová 16, 900 31 Stupava,
Tel./fax: 07/ 6593 4312, e-mail: zvesti@msks-stupava.sk
Internet: <http://www.msks-stupava.sk> Za obsah príspevkov obcí redakcia nezodpovedá. **Povolené:** Okresným úradom v Malackách pod číslom: Ma -1/ 99 **Redakcia:** šéfredaktor: Pavel Slezák, redakčná rada, grafik: Peter Rác. **Tlač:** KNIHTLAČ GERTHOFER, 900 51 Zohor, Struhárova 2, Tel.: 07/ 6596 1530, Fax: 07/ 6596 1525, e-mail: gerthofer@nextra.sk